

Halve Kus

Mariëlle Boersen

Halve Kus

Copyright © 2020 Comication

Auteur: Mariëlle Boersen

Druk: Pumbo.nl

Foto's en vormgeving omslag: Caroline Fotografie

Roman

ISBN 97890 83107 004

NUR 301

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, door middel van druk, fotokopieën, geautomatiseerde gegevensbestanden of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

*'Als we ons hart niet kunnen openen voor de liefde is dat niet zomaar.
Ergens onderweg zijn we gewond geraakt, is de dood ons hart
binnengevallen, heeft verlies onmiskenbare sporen achtergelaten, zijn
onze dromen verdrongen door zielenpijn en zoeken we enkel nog
houvast in onze fantasieën over de liefde.'*

Hannah Cuppen, Liefdesbang

Deel 1

Lief dagboek

Waarom doe ik mezelf dit steeds aan? Waarom zeg ik geen
nee?

De lunch met mijn moeder was weer verschrikkelijk. Ik
ergerde me aan alles, elk gebaartje, haar stem, de dikke
lagen make-up. Ze denkt nog steeds dat ze het centrum van
de wereld is, van het heelal.

Geen zinnig woord gewisseld.

Bluuuuuh!

Het was één minuut voor één, ze kon nu ieder moment haar entree maken. Door het beslagen raam staarde ik naar de regen die in stil protest opspatte. Er liepen slechts een paar mensen over straat, vermoedelijk kerkgangers die waren blijven hangen in sociale verplichtingen. De geforceerde glimlachjes, de beleefde knikjes. Het was Pasen en ik was niet naar de kerk gegaan. Sinds ik op mezelf woonde, ging ik niet meer. Mijn moeder wel, al kwam hier geen religie bij kijken. Zij had andere redenen. De mensen. Ik kon me niet anders herinneren.

Op de hoek van de straat zag ik een vrouw met een opvallend rode paraplu. Het was niet duidelijk of ze liep of op iemand wachtte, ze kwam nauwelijks dichterbij. Toen versnelde ze haar pas. Het was mijn moeder.

Klokslag één zwaaide de deur open en zette een windvlaag het restaurant in beweging. De binnenkomst van Jane de Ridder was die van een diva bij de Oscaruitreiking. Ze keek indringend naar de ober die direct naar haar toe draafde en de deur verder voor haar openhield. Ze gaf haar jas en paraplu af, knikte de zaal minzaam toe en ving mijn blik.

Ik slikte, haalde diep adem en ging automatisch recht zitten. Mijn moeder bleef naast mijn tafeltje staan met een bevroren glimlach op haar lippen. Ik stond zo snel op dat mijn stoel over de houten vloer kraste en wankelde. Ik wist hem net tegen te houden. Ik negeerde haar frons en plantte drie kussen op de geplamuurde wangen. Links-rechts-links. Als vanouds werd alleen de eerste kus beantwoord met een licht beroeren van mijn wang.

Mijn moeder wapperde met haar hand over de zitting voor denkbeeldig stof en nam plaats.

‘Goh, dit is wel een koud plekje zo aan het raam, Sue. Kon je niets beters vinden?’

‘Ik dacht dat u het fijn zou vinden uitzicht te hebben.’

‘Met dit weer heb je daar niets aan.’

Ze keek me aan. Ik wachtte. Het zou nu niet lang meer duren.

‘Ach kind, nu zie ik het pas goed. Wat heb jij nou aan? Zo’n flets truitje doet niets met je gezicht. Nu begrijp ik waarom ik je niet direct bij binnenkomst zag. Ik geef je genoeg kleding zou ik zeggen, maar je hebt er nooit iets van aan. Je geeft het toch niet weg?’

‘Nee natuurlijk niet.’

We waren er weer.

‘Volgende keer iets anders aantrekken, dear. Je buste komt hier niet goed in uit.’ Haar blik ging naar mijn borsten. ‘Je moet een ondersteunende beha kopen. Alles hangt er nu zo treurig bij.’

Och, ik heb tenminste nog borsten, dacht ik. Ik hield mijn mond en wachtte op de volgende zet.

‘Maar vertel, hoe is het? Hoe gaan de zaken?’ Ze krulde een haarlok achter haar rechteroor, een beweging die ik mijn hele leven kende. Het hoofd ging schuin naar rechts, de kin omhoog en de lippen verstrakten. ‘Heb je nu eindelijk je eerste omzet uit je coachpraktijk binnen?’

‘Ehm, nee. Het kost tijd. Ik moet het vanaf het begin opbouwen, moet nog bekendheid krijgen.’

Ik deed een poging met een zelfverzekerde glimlach naar mijn moeder te kijken. Die schudde haar hoofd.

‘Ja ja. Je lijkt werkelijk in niets op mij. Altijd maar uitstellen. Net doen of je druk bent en ondertussen komt er niets uit je handen. Waarschijnlijk zit je de hele dag te dromen. Hoe denk je dat ik mijn eigen zaak ben begonnen, met lief glimlachen? Nee, Sue. Handen uit de mouwen, onder de mensen komen, iedereen die je tegenkomt, zien als potentiële klant, jezelf promoten, zichtbaar zijn.’ Ze zuchtte. ‘Ik snap werkelijk niet dat jij een kind van mij bent. Je verstopt je voor de mensen.’

‘Och, we kunnen niet allemaal in de spotlights staan,’ mompelde ik.

‘Duidelijk praten, dear.’

‘Maar hoe is het met u?’

‘Tja, dat is vragen naar de bekende weg, Sue. Het gaat beroerd, dat moet jij ook snappen. Ik moet volgende week weer een chemokuur en ik ben amper hersteld van de vorige.’

De lunch ging grotendeels aan me voorbij. Zoals gewoonlijk vertelde mijn moeder veel, maar zei ze niets. Ik ergerde me. Hoe ze flirtte met de ober ‘Doe mij zo’n overheerlijke, versgeperste jus d’orange,’ hem een knipoog gaf en speels op zijn arm tikte. Haar commentaar op de menukaart ‘Je bedoelt de terrine van ganzenlever met gerookte paling en rode biet? Oh, dat is typisch iets van nu. Gaan ze gevogelte met vis mengen en gooien ze er een ouderwetse groente bij, dan klinkt het chic. Nee hoor, laat maar.’ Hoe ze het glas optilde alsof ze op een wijnproeverij was. De vingers gekromd om het pootje, pink omhoog. De aanstellerige rode gelnagels en lippenstift die matchten met haar mantelpak. Mode was mijn moeders passie, ze had zelfs een

eigen kledinglijn waarmee ze zeer succesvol was, maar ik kon er niets mee. Het enige positieve van de lunch was het vliesje sinaasappel dat een tijdlang haar mond terroriseerde tot ze het uiteindelijk vastberaden met haar tong verwijderde.

Ik dacht aan de Paasdagen van vroeger, de droge hosties die aan je gehemelte bleven plakken. Elke zondag kwamen we precies op het juiste moment bij de kerk aan, daar zorgde ze voor. Tijd was heilig. Als we aan de vroege kant waren, vertraagde ze haar pas met een precisie die voor een buitenstaander niet te zien was. Een zwakgebod dat ze nooit zou toegeven maar dat ik herkende aan het woedend tikkende adertje op haar voorhoofd.

Te laat waren we nooit. Al hoefden we ons niet te haasten. Mijn moeders plek op de eerste rij werd voor haar vrij gehouden. Als de laatste gelovigen hun plaats hadden gevonden en onrustig op de banken begonnen te schuiven, heupwiegde ze, alsof ze alle tijd van de wereld had, over het middenpad naar voren. Met haar witblonde haar, helderblauwe ogen, regelmatige gezicht en uitdagende lippen was ze een opvallende verschijning. De ogen van de kerkgangsters schommelden op de maat van haar strak omlijste heupen met haar mee. Links, rechts, links, rechts. De kerk viel stil als zij door het gangpad deinde, op de maat van muziek die onhoorbaar door de ruimte echode. Het was alsof dit ritueel een onderdeel was van de dienst. De geconcentreerde stilte in de kerk, gevolgd door een glimlachend plaatsnemen op de voorste bank, was het teken voor de priester dat de mis kon beginnen.

Ik zat naast mijn moeder op de harde bank. Rechttop, kaarsrecht. Mijn billen deden pijn. Het matje dat voor me aan een houten schot hing, was slechts bedoeld om op te knielen. Het oogje waaraan het was opgehangen, staarde me treiterig aan. Dat het doorboord was door een haakje vond ik griezelig rechtvaardig. Ik kraste met mijn nagel in de bank. De S was een lastige letter. Ik kreeg de bochten niet vloeiend waardoor het er agressief uitzag.

'Stil zitten, Sue.'

Ik vond het moeilijk lang stil te zitten. Mijn gedachten leidden me af. Ik wilde mensen kijken, zien of ze gelukkig waren, met wie ze een relatie hadden, hun beroep raden. Ik wilde de wereld begrijpen, mensen begrijpen. Mensen zeiden meer met hun houding, gebaren en de uitdrukking op hun gezicht dan met woorden. Maar dan moest je ze nauwkeurig bestuderen.

Ik kende iedere porie van mijn moeders gezicht, elke beweging. In het nerveus trekken van een vinger of het naar voren steken van haar kin zat haar andere kant. Ik lette op de tekenen. Ik moest alert zijn.

Er viel weinig te zien op de eerste rij. Ik wilde me omdraaien, maar dat mocht niet. Want wat zouden de mensen wel niet denken? Niets was belangrijker dan de indruk die je wekte.

Ontelbare zondagen had ik er gezeten. De kerk leek op mijn moeder. Met pracht en praal, imponerend, afstandelijk en kil. Of misschien leek mijn moeder op God. Zij wist wat goed was. Zij bepaalde wat er ging gebeuren. Zij was het centrum van mijn universum. Geboden kaatsten tegen de muren om zich eindeloos te herhalen. De preek was het ergste. Tientallen minuten hel en verdoemenis. Een mens kon zoveel verkeerd doen. De stem van de priester galmde door de kerk en zijn woorden dreunden in mijn hoofd. Al begreep ik niet ieder woord, de betekenis verstond ik. God zou het weten als ik iets fout deed.

De brede heupen van mijn moeder straalden warmte uit en de meneer aan de andere kant zat akelig dichtbij. Hij rook naar zweet.

'Wil je een pepermuntje?' Hij hield een half rolletje voor mijn neus.

Ik mocht geen snoepjes aannemen van vreemden en schudde mijn hoofd. Mijn moeder nam wel. De man boog naar haar over om het pepermuntje aan te reiken en er viel een flintertje aluminiumfolie op mijn schoot. Ik had een gele jurk aan met witte strepen. Het papiertje viel op een streep. Ik pinkte het weg en het fladderde langzaam op de grond. Ik mocht niets op de grond gooien, maar mijn moeder mocht niets van vreemde mannen aannemen.

Ik zat ineengeklemd tussen twee lijven alsof ik onzichtbaar was. Ik kreeg het benauwd. Was Martin maar hier, dan had ik iets om naar te kijken. In de pauzes gluurde ik naar hem, hoe zijn haar voor zijn ogen viel. Hij hoefde niet naar de kerk. De geluksvogel.

Door de gebrandschilderde ramen viel een streep zonlicht. Het verlichtte de stofdeeltjes die speels door de lucht dwarrelden. Een verdwaalde vlinder danste mee. De witte vleugels deden denken aan engelen. Ik volgde de vleugelslag die snel ging en dan vertraagde. De wereld om me heen verdween en ik vloog met de vlinder mee, door een kier in het raam.

Over velden van klaprozen en gipskruid, een reusachtig boeket dat fel oplichtte tegen het blauw van de lucht en het groen van de bomen. Een zwaan keek verbaasd naar me om en we vlogen een poosje gelijk op.

De geur van de veldbloemen werd sterker, doordringender, alsof de zomer plaatsmaakte voor een regenachtige herfst waarin alles bruin

en kleverig werd, zoals de stelen in een bloemenvaas waarvan het water niet op tijd wordt ververst.

De stank werd penetranter en kriebelde in mijn neusgaten. Ik nieste. Mijn moeder porde in mijn zij. Ik keek op. Meneer pastoor stond vlakbij en zwaaide wierook over ons heen. De vlinder was verdwenen.

Mijn moeder was onverstoorbaar doorgestaan in haar monoloog. Haar stem had het gebruikelijke volume, alsof de andere restaurantgangers ook maar enige interesse hadden in haar verhalen. Om haar lippen danste een licht geamuseerde glimlach waarop ze vast voor de spiegel had geoefend. Ze had niet gemerkt dat ik was afgehaakt. Dat deed er voor haar niet toe. Als zij maar kon praten.

Ze had het alleen nooit over wezenlijke dingen zoals haar ziekte of over wat dat met haar deed. Ze beperkte zich tot het minimaal noodzakelijke alsof ze, door het er niet over te hebben, de ziekte voor de gek kon houden en deze uit zichzelf zou verdwijnen.

Ik was niet bang voor kanker. Ik voelde me zo weinig verbonden met mijn moeder dat van een erfelijke ziekte geen sprake kon zijn. Maar ik kon haar niet in de steek laten. Alle mensen van betekenis waren overleden of verbannen. Ze had alleen nog oppervlakkige kennissen die ze vriendinnen noemde. En mij. Ik moest er voor haar zijn.

Dus paste ik me aan. Ik had mijn godganse leven niet anders gedaan. Ik had me zolang aangepast dat ik geen idee had wie ik werkelijk was. Maar ik was ook bang dat te onderzoeken. Er was iets gebeurd. Een onbestemde leegte achtervolgde me zolang ik me kon herinneren.